

Räkäsuon (FI1106602) Natura-tarvearviointi

Aittovaara-Pyhänselkä voimajohtohankeen YVA-selostus

LIITE 10

1. Arvio vaikutuksesta Räkäsuo (FI1106602) Natura 2000-alueeseen.

Alueen suojeluperusteena on sekä luonto- että lintudirektiivi (SAC- ja SPA-alue). Räkäsuo on aapasuon lisäksi keidassuon sisältävä Pohjanmaan-Kainuun aapasuovyöhykkeen suo. Kallioperässä on arkoosigneisijä. Maalaji on pääosin turve. Aapasuoalueella esiintyy rimpinevoja, kalvakkanevoja ja karuja rämeitä.

Länsiosassa Sarvisuon-Heinäjoen tienoilla tavataan luhtaisen ja rimpisen aapasuokokonaisuuden yhteydessä eri kokoisia kangasmaasaarekkeitä. Niistä osa on vanhaa kuusikkoa kasvavaa luonnonmetsää. Kankaiden reunoilla on korpia usein laajasti. Parissa kohdassa on komeita ja suhteellisen laajoja tervalepikoita, joissa on sekä tervaleppäkorpea että märkää tervaleppäluhtaa.

Suojelualueen rajaukseen sisältyy varsin suuri osa Heinäjoesta ja sen valuma-alueesta. Tämä on nykyisellään hyvin ehjä ja luonnontilainen vesistö, jota ei ole perkauksella tai laajoilla ojituksilla muutettu. Heinäjoki on nykyisellään Pohjois-Pohjanmaan oloissa poikkeuksellisen luonnontilaisena ja edustavana säilynyt vesistökokonaisuus. Sen erikoispiirteitä ovat valuma-alueen hyvin laajat, ojitamattomat suot sekä tulva-alueiden erittäin laajat luhdet.

Räkäsuo on laajana ja luonnontilaisena suokokonaisuutena merkittävä. Alueella on hyvin edustettuna karu suokasvillisuus. Lintulajisto, etenkin kahlaajalajisto, on monipuolinen.

Alueen suojeluperusteena olevat luontotyytit ja lajit on esitetty alla olevissa taulukoissa (Taulukko 1, Taulukko 2).

Taulukko 1. Räkäsuo Natura-alueen suojeluperusteena olevat luontotyytit.

Koodi	Nimi	Pinta-ala, ha
3260	Pikkujoet ja purot	1,2
6270	Runsaslajiset kuivat ja tuoreet niityt	0,9
7110	Keidassuot	218
7140	Vaihettumissuot ja rantasuot	6,7
7310	Aapasuot	1995
9010	Luonnonmetsät	38
9080	Metsäluhdet	0,5
91D0	Puustoiset suot	384

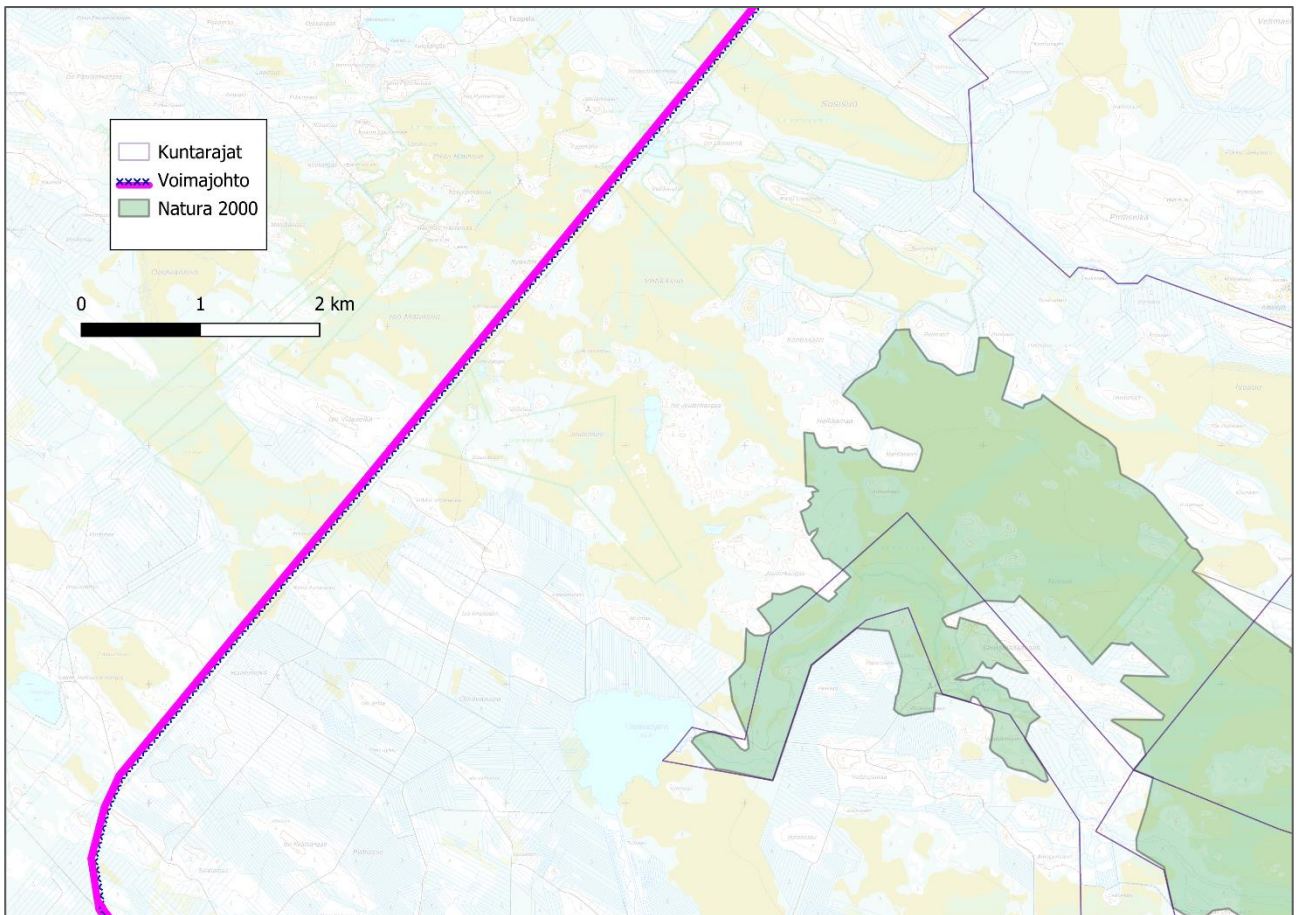
Taulukko 2. Räkäsuo Natura-alueen suojeluperusteena olevat lintulajit.

Nimi	Pari- tai yksilömäärä	Pesivä (p) / Levähtävä (l)
<i>Gavia stellata</i>	2 paria	p
<i>Cygnus cygnus</i>	1 pari	p

<i>Anser fabalis</i>	5 paria	p
<i>Anas acuta</i>	1 pari	p
<i>Melanitta nigra</i>	4 yksilöä	l
<i>Mergus albellus</i>	2 yksilöä	l
<i>Pernis apivorus</i>	1 pari	p
<i>Circus cyaneus</i>	1–2 paria	p
<i>Falco tinnunculus</i>	1–2 paria	p
<i>Falco subbuteo</i>	3–4 paria	p
<i>Bonasa bonasia</i>	30–60 paria	p
<i>Tetrao tetrix</i>	35–50 paria	p
<i>Tetrao urogallus</i>	10–25 paria	p
<i>Grus grus</i>	8–11 paria	p
<i>Pluvialis apricaria</i>	16–23 paria	p
<i>Limicola falcinellus</i>	7–10 paria	p
<i>Philomachus pugnax</i>	25–40 paria	p
<i>Lymnocyrtus minimus</i>	3–6 paria	p
<i>Tringa erythropus</i>	2–3 paria	p
<i>Tringa glaurola</i>	120–180 paria	p
<i>Phalaropus lobatus</i>	4–6 paria	p
<i>Sterna hirundo</i>	2 yksilöä	l
<i>Bubo bubo</i>	1 pari	p
<i>Asio flammeus</i>	1–4 paria	p
<i>Aegolius funereus</i>	1 pari	p
<i>Dryocopus martius</i>	1–2 paria	p
<i>Picoides tridactylus</i>	2–4 paria	p
<i>Motacilla flava</i>	150–250 paria	p
<i>Oenanthe oenanthe</i>	6–10 paria	p
<i>Lanius collurio</i>	1 pari	p
<i>Surnia ulula</i>	1 pari	p
<i>Strix nebulosa</i>	1 pari	p
<i>Emberiza rustica</i>	40–70 paria	p

Alueella on lisäksi 2 uhanalaista lajia.

Suunnitellun voimajohdon johtoalueen reuna sijoittuu lähimmillään noin 2500 metrin etäisyydelle Natura-alueen reunasta (Kuva 1). Voimajohto sijoittuisi noin 15 kilometrin matkalla nykyisen Carunan Pyhänselkä-Ylikiiminki 110 kV:n voimajohdon rinnalle ja eteläisimmän 3 kilometrin matkalla 2-5 nykyisen voimajohdon ja Fingridin 400+110 kV:n suunnitteilla olevan Aurora Linen voimajohdon rinnalle. Natura-alue jää nykyisen voimajohdon länsipuolelle. Johtoalueen ja Natura-alueen välinen maasto käsittää puuttomia ja metsäisiä suoalueita, voimakkaasti ojitettua suoaluetta ja Oisavan järven, joka laskee etelään kohti Oulujokea.

Kuva 1. Räkäsuo Natura 2000-alue sekä suunnitellun voimajohdon sijainti.

Hankkeen etäisyyden takia, suoria vaikutuksia tai epäsuoria reunavaikutuksia ei todennäköisesti aiheudu Natura-alueen suojeluperusteena oleviin luontotyyppeihin, kuten esimerkiksi runsaslajisiin kuiviin ja tuoreisiin niittyihin tai luonnonmetsiin. Uusien voimajohtojen rakentamisesta ei aiheudu sellaisia muutoksia Natura-alueen hydrologiaan, jotka vaikuttaisivat Natura-alueen suoluontotyyppeihin tai puroihin ja muihin pieniin jokiin.

Alueen suojeluperusteena oleva linnusto koostuu metsä- ja suoalueilla pesivästä lajistosta sekä alueella levähtävästä lajistosta. Voimajohto sijoittuu etäälle Natura-alueen soista (lähimmillään noin kaksi ja puoli kilometriä) eikä voimajohto vaikuta Natura-alueen pesimäympäristöihin. Voimajohdon rakentaminen suunniteltuun sijaintiin ei pirsto linnuston ravinnonhankinta-alueita tai pesimäalueita uuden voimajohdon sijoittuessa nykyisen voimajohdon rinnalle.

Uusi voimajohto on korkeimmillaan 37 metriä korkea (400 + 110 kilovoltin voimajohto). Teoreettisesti voimajohdot aiheuttavat linnuille törmäysriskin avointen ympäristöjen alueella, jossa puuttomien suoalueiden välissä ei ole peitteistä ympäristöä. Natura-alueen osalta tällä ei ole merkitystä. Suosituksena on, että puuttomien suoalueiden kohdalla voimajohdon ukkosjohdin voidaan merkitä lintupalloin tai muilla vastaavilla merkintätavoilla lintujen törmäysriskin vähentämiseksi/poistamiseksi.

Hankkeesta ei aiheudu suoria vaikutuksia Natura-alueeseen, koska johtoalue ei sijoitu Natura-alueelle. Voimajohto ei muuta pintavesien valuntaa tai laatua, joten hankkeesta ei aiheudu myöskään välillisiä vaikutuksia Natura-alueelle. Etäisyyden takia reunavaikutusta ei aiheudu Natura-alueelle ulottuvana. Hankkeella ei ole suoria tai välillisiä haitallisia vaikutuksia Natura 2000-alueen suojeluperusteisiin. Voimajohdon rakentaminen ei pirsto linnuston pesimä- tai ravinnonhankinta-alueita eikä aiheuta törmäysriskiä, jolla olisi merkittäviä vaikutuksia. Johtopäätös on, että luonnonsuojelulain mukaista Natura-arviointia ei ole tarve laatia. Suosituksena on, että puuttomilla suoalueilla voimajohdon ukkosjohdin voidaan merkitä lintupalloin tai muilla vastaavilla merkintätavoilla lintujen yleisen törmäysriskin vähentämiseksi/poistamiseksi.

2. Yhteenveto

Natura-alueeseen ei tarvearvioinnin perusteella arvioida voivan kohdistua merkittäviä vaikutuksia, joten näiden alueiden osalta ei ole tarvetta laatia luonnonsuojelulain mukaista varsinaista Natura-arviointia.

Suosituksena on, että puuttomilla suoalueilla voimajohdon ukkosjohdin voidaan merkitä lintupalloin tai muilla vastaavilla merkintätavoilla lintujen yleisen törmäysriskin vähentämiseksi/poistamiseksi.